

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Schiller, Friedrich.; af Schiller ; oversat af F. Möhl ; med Tegninger af Hans Nikolaj Hansen.

Titel | Title:

Digtet om Klokken

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1893

Fysiske størrelse | Physical extent:

[23] s., [6] tav.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

34.-249.

SCHILLER

Digtet om Klokken

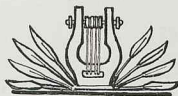

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

Digtet om
KLOKKEN
af
Schiller

oversat af F. Møhl, med Tegninger
af Hans Nikolaj Hansen.

Kjøbenhavn.
Gyldendalske Boghandels Forlag.

MDCCCLXXXIII.

VIVOS VOCO,
MORTUOS PLANGO,
FULGURA FRANGO.

Fast i Jordens Hulning grunder
Formens Mur, i Leret brændt.
Svende, rask! Før Sol gaar under,
Skal vort Arbejd være endt!
 Over Panden hed
 Rinde maa vor Sved,
Skal sin Mester Værket baade,
Dog i Alt maa Himlen raade.

Naar til et Alvorsværk vi skride,
Er Alvorsord paa rette Sted;
Thi muntert kan vort Arbejd glide,
Naar Ord og Tanker følger med.
Saa lad os nu med Flid betragte,
Hvad her vor svage Kraft formaar;
Den Daare maa man ringeagte,
Der tankeløs til Arbejd gaar.
For Mennesket er Kjendemarket,
Og dertil skabtes just hans Aand,
At inderst han fornemmer Værket,
Imens det formes af hans Haand.

Tag nu Træ af Fyrrestammer,
Dog lad Splinten være tør,
Saa de indestængte Flammer
Presse gennem Ovnens Dør.

Kobberstrømmen syd!
Tin i Badet gyd,
Saa den sejge Klokkeføde
Kan paa rette Maade gløde.

Hvad vi i Lerets dybe Gryde
Med Ildens Hjælp vil bygge op,
Det skal som Vidne om os lyde
I fulde Slag fra Taarnets Top.
Det leve vil til sene Dage
Og kalde frem, hvad dybest bor,
Vil med den Sorgbetyngte klage
Og stemme til andægtigt Kor.
Hvad dybt hernede Skjæbnen bringer
I evig Vexlen Jordens Søn,
Det slaar mod Malmets Krans og klinger
I Gjenlyd, andagtsfuld og skjøn.

Hvide Blærer ser jeg dannes!
Masserne er nu i Flod;
Naar med Askesalt den blandes,
Bliver Støbemassen god.
Ogsaa Skummets Slør
Maa vi fjærne, før
Rent Metallets Væld kan flyde,
Ren og fuld dets Stemme lyde.

Thi Fryd maa i dens Toner klinge,
Naar til et Barn ved Moders Barm
Den skal sin første Hilsen bringe,
Før det er vakt af Søvnens Arm.
Ham venter, skjult i Fremtids Taager,
De mørke og de lyse Tider;
Dog Moderkjærligheden vaager,
Mens end den gyldne Morgen lider —
Og hastig Tiden fremad skrider.
Fra Pigen frejdig Drengen skilles
Og stormer vildt i Livet frem,
Han dybt i Verdens Tummel hildes
Og vender fremmed til sit Hjem.
Og som en Skabning fra det Høje,
Saa skær som Dug paa Græssets Straa,
Med tugtig Rødme, sænket Øje,

Han ser en Jomfru for sig staa.
Da flakker Ynglingen alene
Med navnløs Længsel i sin Barm;
Fra Øjet strømmer Taarer rene,
Han flyer de Andres vilde Larm.
Hans Kinder gløder, naar hun kommer,
Han følger tro i hendes Fjed;
De skønneste af Engens Blommer
Han søger til sin Kjærlighed.
O ømme Længsel, søde Haaben,
Den første Elskovs gyldne Vaar,
For Øjet straaler Himlen aaben,
I salig Bæven Hjærtet slaar;
O kunde hele Livet strømme
Som Elskovs første, lyse Drømme!

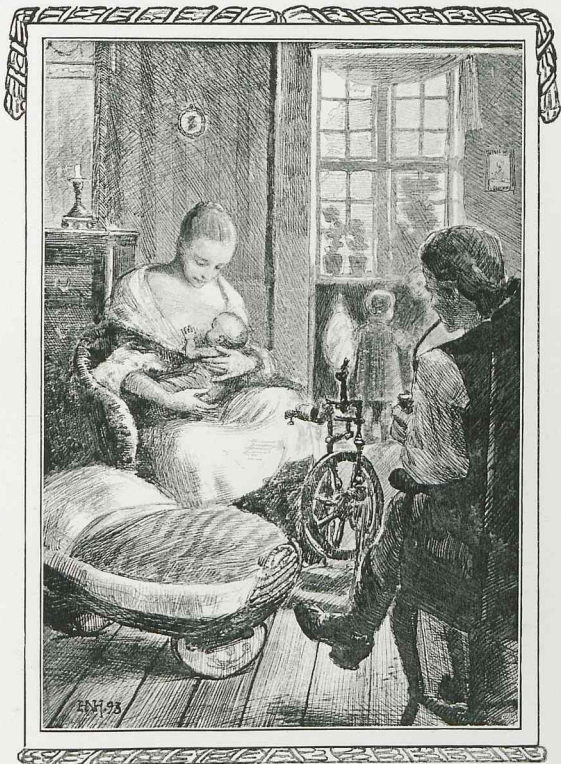

Se paa Røret brune Pletter!
Denne Stav jeg dukker ned,
Naar paa den sig Malmet sætter,
Er til Støbning Alt bered.

Hurtig, Svende, hid!
Prøv, om det er Tid,
Om det Haarde og det Bløde
Enigt vil hinanden møde.

Thi staar det Strænge hos det Blide,
Det Stærke ved det Mildes Side,
Da giver det en lødig Klang.
Prøv derfor, hvo sig evig binder,
Om Hjærte Vej til Hjærte finder!
Kun kort er Drømmen, Angren lang.

Liffig i de lyse Lokker
Spiller Brudens Jomfrukrans,
Naar de klare Kirkeklokker
Byde ind til festlig Glans.
Ak! den største Dag af alle
Ender ogsaa Livets Vaar;
Slør og Bælte brydes, falde,
Og den skjønne Drøm forgaar.
Er Lidenskab slukt,
Maa Kjærlighed blive,
Den blussende Frugt
Maa Blomsteret give.

Men Manden maa bort
Til fremmede Vange,
Maa samle og sanke
Med Virken og Tanke,
Og gribe og fange
Og vove og vinde,
Sin Lykke at finde.

Da strømmer det ind ad de aabnede Veje,
Og Laderne fyldes med kosteligt Eje,
Og Huset bugner og voxer sig stort.

Og inde hersker
Den tugtige Hustru,
Den kjærlige Moder.
Sit Hus hun hygger
Og Velstanden smykker,
Hun Døtrene lærer
Og skjætter om Drengen,
Og Nytte hun vender
Af flittige Hænder,
Og øger i Ro
Det svulmende Bo.

I duftende Gjemmer hun Skattene breder,
Og Traaden hun vinder, og Rokken hun træder,
Og samler i renligt udglattede Skrin
Den skinnende Uld, det snehvide Lin,
Og Rigdommen Glansen og Skæret hun giver
Med rastløs Iver.

Og med Glæde i mandigt Bryst,
Højt fra Husets vidtskuende Gavle
Tæller Manden sin rige Høst,
Ser paa Længens ragende Tømmer,
Ser, hvor Ladernes Rigdom strømmer,
Og de bugnende Lofters Fylde,
Jord, som bølgende Ax forgylde;
Stolt lyder fra hans Mund:
Fast, som selv Jordens Grund,
Mod al Ulykkes Magt
Knejses min Rigdoms Pragt!
Dog en Pagt med Skjæbnens Vælde
Kun en stakket Stund kan gjælde,
Og Ulykken skrider rask.

Vel! til Støbning Alt er rede,
Smukt i Takker Bruddet staar;
Dog en Bøn vi fromt vil bede,
Før vi Hul i Væggen slaar.
Stød da Tappen ud!
Huset skærme Gud!
Rygende, i fulde Buer,
Skyder Malmets brune Luer.

For Mennesket er Ildens Magt
En himmelsk Kraft, ham underlagt,
Og alt, hvad han til Liv har vakt,
Det skylder han dens stærke Magt.
Dog skrækkelig er Ildens Haand,
Naar den har brudt de stærke Baand
Og stormer ud fra snævre Bur,
En Datter af den fri Natur.
Ve, naar hun i Vildhed lader
Voldsomt vælte Ildens Blod,
Gjennem folkefyldte Gader
Stormer frem den grumme Flod!
Thi Naturens Kræfter hader,
Hvad ved Mennesker opstod.
Ud fra Skyen
Regnen bryder,
Rigdom flyder;
Uden Maal, fra Himlens Bryn,

Skyder Lyn.
Hør fra Taarnet drøner ud
Farens Bud!
Blodig rød
Himlen truer,
Det er ikke Dagens Glød!
Se, det luer
Gaden ned!
Flammehed
Røgen over Alt sig lægger,
Gjennem Gaders lange Rækker
Ilden sine Arme strækker;
Kogende, som Ovnens Indre,
Luften gløder, Ruder splintre,
Stolper styrte, Bjælker brage,
Smaabørn skrige, Mødre klage,
Kvæget stønner,
Brølet dønner
Tungt fra Stalden; Alt er Jammer,
Lys som Dagen Natten flammer;
Gjennem raske Hænders Skarer
Spanden farer;
Bølger kastes højt i Buer
Ind i Brandens Hav af Luer.
Stormens vilde Hylen truer,
Rasende dens Vinger slaa
Flammen mod det tørre Straa,
Knitrende sit Rov den rammer

I det fyldte Forraadskammer;
Og som vilde Ild og Lyn
I en Hvirvel, himmelstor,
Rive bort den hele Jord,
Taarner Flammen sig mod Skyen
Kæmpestærk!
Alt sit Værk
Mennesket i Flammer skuer
Uden Modstand, og han gruer
Ved det underfulde Syn.

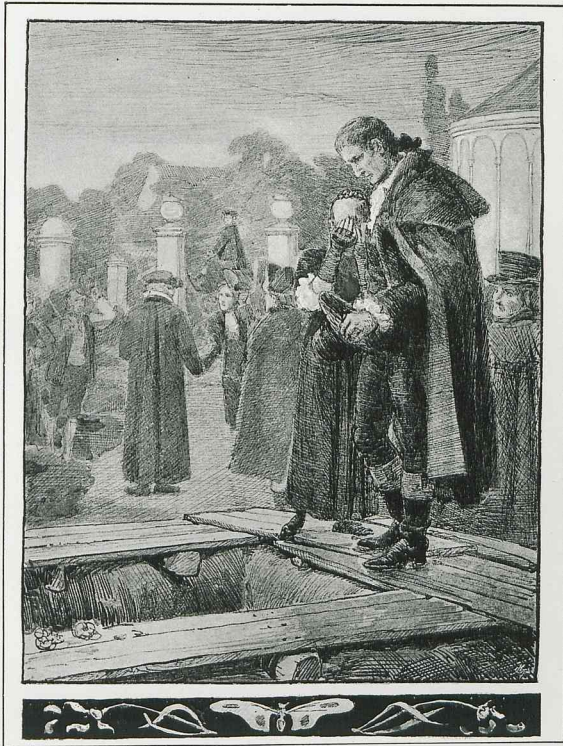
Kun en Tomt
Staar tilbage,
Hvor de vilde Storme jage.
Gru i mørke Vindushuler
Tager Bolig,
Og fra Himlen skuer rolig
Skyen ind.

End et Blik
Tavst tilbage
Uden Klage
Mod den Grav, hans Rigdom fik —
Og frejdig Manden bort maa drage;
Hvad end for Ildens Rasen faldt,
Den bedste Trøst han kan bevare:
Han tæller sine Kjæres Skare,
Og se! dem alle har han talt.

Under Jord i Formens Bue
Hviler Støbemassens Flod;
Naar vi atter Værket skue,
Er mon da vor Støbning god?
Traf et Uheld nu?
Gik vor Form itu!
Ak, maaske, mens Haab vi nære,
Spildt kan al vor Møje være.

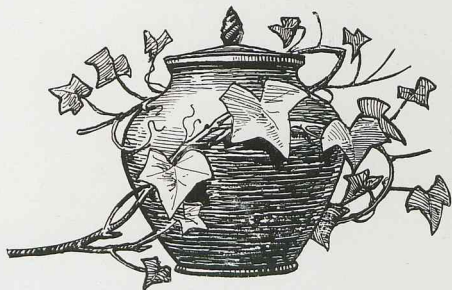
Til Jordens dunkle Skjød vi bringe
Med Tryghed vore Hænders Daad,
Og tryk sin Sæd har Bonden saet
I Haabet, at hans Gjærning ringe
Velsignes, efter Himlens Raad.
End kosteligre Sæd med Taare
Vi skjule dybt i Gravens Gjem
Og haabe, at fra Dødens Baare
Et Liv vil herligt blomstre frem.

Tungt fra Taarnet
Klokkens Klang
Ringer langsomt
Gravens Sang.
Alvorsfuldt dens Sørgeslag ledsage
Den, som nu sin sidste Vej skal drage.

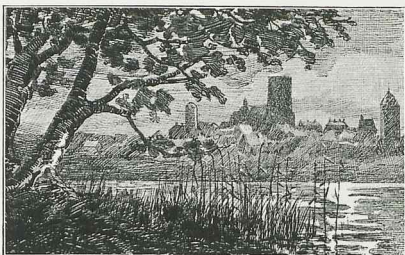

Ak! det er den elskte Hustru,
Ak! den dyrebare Moder,
Som de mørke Skyggers Vælde
Rev fra hendes Ægtefælle,
Fra de stakkels spæde Smaa,
Som ved hendes Hjærte laa,
Som hun ved sit varme Bryst
Voxe saa med Moderlyst.
Ak! for evig sønderbrødes
Alle Baand, der Hjemmet bar,
Thi med kolde Skygger mødes
Hun, som Husets Moder var.
Hun, som trofast røgted Hjemmet
Med sin ømme Kjærlighed;
Ak, nu byder koldt en Fremmed
Paa det moderløse Sted.

Langsomt atter køles Klokken,
Alt imens vi Hvile faa;
Som i Skoven Fugleflokken
Kan nu vi til Ro os slaa.
 Er først Dag forbi,
 Har jo Svenden fri,
Men, om Vesperklokken lyder,
Mester dog sit Hoved bryder.

Gjennem fjærne Skove iler
Frejdig fremad Vandringsmanden
Mod det Sted, hvor Hytten hviler.
Faarene i Aftnen bræge,
Og med Brølen
Oxer med de brede Pander
Langsomt drage
Til den vante Stald tilbage.
Svær og tung
Vognen gynger,
Kornet tynger,
Neget blinker,
Brøget vinker
Blomsters Krans,
Og de unge Høstfolk ile
Fro til Dans.
Stille hviler Torv og Gade;
Lysets hyggelige Flamme

Samler Husets Folk i Kvelden,
Og med Bragen Porten lukkes.
Mørke dækker
Over Jorden;
Ej den Trygge dog forskrækker
Mørkets Magt,
Som med Gru den Slette vækker;
Thi de stærke Love staa paa Vagt.

Hulde Orden, signet rige,
Himmelbaarne, som det Lige
Let i Samfunds Dragt har bundet,
Som har stolte Stæder grundet,
Som fra Steppens øde Stille
Kaldte bort den ensomt Vilde,
Og til Menneskenes Hytter
Blide Sæders Rigdom knytter;
Dyrest dog blandt Baand, du danned,
Kjærlighed til Fædrelandet!

Tusind travle Hænder røres,
Hjælpes ad med ivrig Id;
I det store Værksted føres
Hver en Kraft til virksom Flid.
Alle virke, Mestre, Svende,
Hellig Frihed holder Vagt;
Hver sin Stilling tør bekjende,
Byder Trods mod dum Foragt.
Arbejd Borgerstanden smykker,
Velstand lønner Sved og Slid,
Paa sin Højhed Kongen bygger,
Vi paa vore Hænders Flid.

Fred, du hulde,
Lykkens Kilde,
Bred din Vinge
Venligt over denne Stad!
Maatte aldrig Dagen komme,
Da de vilde Krigens Horder
Rase gennem disse Dale;
Da paa Himlen,
Hvor den milde Aftenrøde
Lifligt ler,
Gjenskins vilde Luer gløde,
Krigens rædselsfulde Skær.

Nu kan Formens Bygning brydes,
Ej dens Hjælp behøves mer;
Lad da Sjæl og Øje frydes,
Naar vort Værk vi fuldendt ser.
Sving med Hamren, slaa!
Kappen sprænges maa.
Skal til Liv vi Klokken kalde,
Da maa Formens Hylster falde.

En Mester bryder Formens Dække
Til rette Tid, med kyndig Haand;
Men ve, naar Malmets Flammebække
Sig selv befri fra Formens Baand!
Blindt rasende dets Ildstrøm bryder
Med Torden gennem Væggens Brud,
Som aabne Helvedssvælg det syder
Og spyer Fordærv og Flammer ud.
Hvor raa og blinde Kræfter mødes,
Der intet Værk til Live fødes.
Vil Folket selv til Frihed tvinge,
Da kan det aldrig Lykke bringe.

Ve, naar det mørke Tønder fænger,
Der hober sig i Stadens Skjød,
Og Folket selv sin Lænke sprænger
Og spreder hæslig Vold og Død.

De vilde Oprørsstorme klemte
Med hæse Hyl i Malmets Røst,
Og Toner, før til Freden stemte,
Maa føre an i blodig Dyst.

Frihed og Lighed! højt det lyder,
Til Vaaben griber én og hver,
Og gjennem Gader, Haller bryder
De vilde Banders Morderhær.
Da Kvinder til Hyæner blive
Og finde kun i Rædsel Lyst;
Med Panthertænder sønderrive
De Hjærtet i den Faldnes Bryst.
Hvert Baand, som Fromheds Blu har flettet,
Er løst, og Lasten hærjer fri;
Det Hellige har Skjændsler plettet
Ved blinde Daarers Raseri.
Grufuld er Løvebrølets Torden,
Fordærvelig er Tigrens Tand,
Dog Rædslers Rædsel over Jorden
Er Mennesket i Vanvids Brand.
Ve dem, der gav i Blindes Hænder
Den lyse Himmelfakkels Blus!
Den straal'er ej for ham, den tænder
Og lægger Stad og Land i Grus.

Fryd mig Himlens Gud tilmaaler!
Se, hvor stjerneblankt og smukt
Ud fra Bælgen Malmet straalere
Som en herlig, gylden Frugt.
I dens Hjælm og Krans
Spiller Solens Glans,
Ogsaa Vaabnets Tegning røber
Mestren, den erfarne Støber.

Herhen! Herhen!
Kom Svende, slut i Række alle,
Saa vil ved Navn vi Klokken kalde!
Concordia vi døbe den.
Den samle skal og inderligt forene
Guds elskte Menighed til ham at tjene.

Og dette være da dens Kald,
Som den i Verden følge skal:
Højt over alt det Smaa paa Jorden.
Den svæve under Himlens Skær,
En Nabo til den stærke Torden
Og grænsende til Stjærners Hær.
Dens Stemme skal fra oven komme
Som Stjærneskarers Straaleglans,
Der prise Gud og vandre fromme
Og føre Aarets store Krans.
Det Evige, alvorligt Høje,
Til det indvies Malmets Mund,
Og Tidens Flugt den følger nøje
Og ringer for os Dag og Stund.
Den laaner Skjæbnen Røst og Tunge,
Og, uden Hjærtets varme Klang,
I stærke Sving dens Toner runge
Ved Livets vexelfulde Gang.
Og som dens Klang fra Taarnets Tinde
I Øret dør og maa forgaa,
Saa lærer den, at Alt vil svinde,
At intet Jordisk kan bestaa.

Nu lad Rebets Kræfter hæve
Klokkens Vægt af Graven frem,
Lad den under Himlen svæve
Højt i Klangens lyse Hjem!

Træk og træk igjen!

Se, nu svæver den!

Fryd den over Staden ringe,
Fred dens første Toner bringe.

